

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_23_CESKOMORAVSKA_VRCHOVINA		
Název materiálu:	Českomoravská vrchovina		
Předmět:	Člověk a jeho svět	Ročník:	4.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	4. 2. 2013
Jméno autora:	Mgr. Vladislav Rusín		
Klíčová slova:	Českomoravská vrchovina, města, povrch, vodstvo, hospodářství a rekreace Českomoravské vrchoviny.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se seznamuje s Českomoravskou vrchovinou, poznává města, vodstvo, povrch a hospodářství v regionu.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, k řešení problémů.		
Anotace, metodický list:	Žák pracuje s textem o Českomoravské vrchovině, vyhledává a třídí informace o daném regionu.		
Použité zdroje:	http://cyklotrasy.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113904 www.geolocation.ws/ www.concentus-moraviae.cz/ CHALUPA, Petr. <i>Vlastivěda</i> . Vyd. 2. Všeň: Alter, 1998c1996, 62 s. ISBN 80-857-7591-3		

Českomoravská vrchovina

Českomoravská vrchovina, jak už název napovídá, tvoří předěl mezi Čechami a Moravou. Táhne se od Polabí až k hranicím s Rakouskem. Krajina nedosahuje velké nadmořské výšky, přesto výškový rozdíl mezi plochými hřbety a hlubokými údolímí je značný. Dříve chudý kraj se po druhé světové válce změnil. Bylo postaveno mnoho továren, vyrostla nová rekreační zařízení a modernizována dopravní síť.

Povrch: Krajina Vysočiny od nejvyšších Jihlavských a Žďárských vrchů klesá na všechny strany. Nejvyšší horou je Javořice (837 m.n.m.). Na méně úrodných půdách jsou lesní porosty. V kraji se střídají lesy a loukami a poli.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vodstvo a podnebí: Vysočinou probíhá hlavní evropské rozvodí.

Úkol č.1.: Víš co je to rozvodí? Vysvětlení najdi v učebnici nebo na internetu.

Do Čech odtékají řeky Chrudimka, Sázava, Želivka. Na Moravu Svatka, Oslava, Jihlava, Jevišovka a Moravská Dyje.

Najdeme zde několik vodních nádrží: Vírská přehrada, nádrž Želivka a Dalešická přehrada.

Podnebí je vzhledem k nadmořské výšce poměrně chladné, což s méně úrodnou půdou vyhovuje pěstování brambor, ovesa a žita.

Obyvatelstvo a města: Oblast Českomoravské vrchoviny není hustě osídlena.

Město Jihlava je kulturním i hospodářským centrem kraje. Jsou zde závody textilního a strojírenského průmyslu.

Nedaleký Havlíčkův Brod je střediskem bramborářské oblasti.

Úkol č.2.: Najdi na mapě další města na Vysočině a porovnej jejich velikost v počtu obyvatel.

Hospodářství a průmysl: Typickou plodinou kamenitých polí jsou brambory a len.

Oblast je vhodná pro chov skotu a ovcí. Na Českomoravské vrchovině se v mnoha lomech těží žula. Brousí se a leští na pomníky a ozdobné obklady.

V obci Dukovany, nedaleko Třebíče, je v provozu jaderná elektrárna.

Dalším průmyslovým odvětvím je strojírenství se závody ve Žďáru nad Sázavou.

Známa výroba obuvi a ponožek je v Třebíči.

Cestovní ruch a rekreace: Z historických stavebních památek má největší význam město Telč.

Úkol č.3.: Najdi na internetu obrázky telečského náměstí a zámku a zkus jej charakterizovat svými slovy.

K rekreaci slouží okolí četných rybníků a v zimě lyžařské trasy v okolí Nového Města na Moravě a Žďáru nad Sázavou.

Doplňkové otázky a úkoly:

1. Vyhledej na mapě řeky, které pramení na Českomoravské vrchovině.
2. Které zemědělské plodiny jsou pro oblast Českomoravské vrchoviny typické? Která z nich je surovinou pro textilní průmysl a kterou využívá potravinářský průmysl?
3. Které město má stejný název jako řeka, která jím protéká?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Řešení úkolů:

Úkol č.1. **Rozvodí** tvoří hranici mezi sousedícími povodími.

Povodí je oblast, ze které voda odtéká do jedné konkrétní řeky či jezera.
Všechna povodí konkrétního moře či oceánu pak nazýváme **úmoří**.

Úkol č.2. Telč – 6tis.,

Pelhřimov – 16tis.,

Žďár nad Sázavou – 22tis.

Třebíč – 37tis.,

Nové Město na Moravě – 11tis.

Úkol č.3.

